

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IV. Quia plerique.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

neficia sibi subiecta rectè administrentur. Ita notat hic Petr. Ancharan. not. 5. Ioan. Andr. in addit. Gl. ver. cura.

CAPITVLVM IV.

Quia plerique.

PARAPHRASIS.

Perperam agunt Prælati, & castigatione digni sunt, qui subditos suos sub censuræ comminatione, aut iuramento astringunt, ne superioribus Prælatis, vel Apostolicis Legatis, aut Inquisitoribus statum Ecclesiarum, vel personarum inquirentibus exponant. Atque eiusmodi sententiæ, promissiones, & iuramenta irrita, & inania esse decernuntur.

SUMMARIVM.

1. Promissio non obligat, si facta sit contra ius publicum, vel contra obedientiam Superiorum.
2. Neque obligat facta de re illicita, etiam si iuramentum accedat.

NOTANDVM I. Promissio non obligat, si facta sit contra ius publicum, vel contra obedientiam Superiori debitam. Nam *primatum* conuentio iuri publico non derogat, reg. 45. ff. & c. si diligenti, 12. de foro compet. Et *in malis promissis fidem non expedit obseruari*, reg. 69. in 6. Cum impossibile sit, aliquem obligari ad id, quod sine scelere impleri nequit. Cum itaque subditus legitime interroganti Superiori veritatem edicere teneatur, ideo non potest ille se obligare ad tacendum. Vide quæ dixi lib. 3. tr. 3. p. 2. c. 4. assert. 8. & tract. 6. c. 2. n. 3.

NOTANDVM II. Promissio de re illicita non obligat, tametsi iuramentum accedat. Nam *iuramentum institutum non fuit, vt esset vinculum iniquitatis*, c. quanto, 18. de iureiur. Et reg. 58 in 6. *Non est obligatorium contra bonos mores præstitum iuramentum.*

CAPITVLVM V.

Vt litigantes.

PARAPHRASIS.

Vt litigantes à laboribus, & expensis releuentur, statuit Bonifac. VIII. ne Archiepiscopus causas subditorum Coëpiscopi, quæ per appellationem, vel aliàs iure metropolitano ad ipsum deuoluta est, alibi cognoscere, aut cognoscendam delegare possit, quàm in propria ciuitate, aut diocesi, vel in eadem diocesi, ex qua causa profecta est: præterquam si per consuetudinem aliud obtentum sit.

SUMMARIVM.

1. Archiepiscopus de iure communi non potest causam cognoscere in diocesi Coëpiscopi, nisi ex ea ad ipsum deuoluta sit.
2. Causa appellationis secundum ius canonicum delegari potest etiam à non Principe, seu supremo iudice.

NOTANDVM I. Discrimen est inter Legatum ad plures prouincias destinatum, & Archiepiscopum pluribus diocesis presidentem: Quod ille in quouis prouinciarum loco causas cognoscere possit per se, vel per alium, c. nouit, 7. de offic. Legati. At verò Archiepiscopus, spectato iure ordinario, non potest causam cognoscere in diocesi Coëpiscopi, nisi ex ea ad ipsum deuoluta sit. Ratio discriminis est: Quia Legato in omnes legationis suæ prouincias iurisdictionis exercitium competit: Sed Archiepiscopus iurisdictionem non exercet in diocesis Coëpiscoporum, præter casus iure ipsi permisos. Ita notat hic Ancharanus not. 2. Dixi autem, iure ordinario non posse Archiepiscopum causas cognoscere in qualibet diocesi prouinciæ.

Excipitur enim primò; Nisi consuetudine aliud receptum sit: Secundo; Nisi partes consentiant, vt in alio loco, seu diocesi causa tractetur, arg. c. statutum, 12. §. in nullo, de

Yyyy

rescript.